

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۸/۲۹

عبدالغفور لېوال

سیاسي چال و نیرنگ، خدعه و فریب او دین

یوه وویل :

«هرڅوک چې تیچ تیلیفون لري، مؤمن نه دی!» قطعي فتوا.

بل وویل:

«غانت کاپر اپلاتون موسی (ع) ته وویل...» د تاریخ او علم په اړه پوهه.

بل وویل:

«د کراماتو په زور که سری په امریکا کې وي، دلته خپله بنخه بلاربولای شي.» بېخرته خرافات.

بل وویل:

«د خور و لور بنوونځي و پوهنځي ته لېرل مورده گاوي ده، دووسي (دیوټ) ده، فحاشي ده...» د پوهې و پوهنې په اړه تعصب.

بل وویل:

«په پلاني ځای کې چې مو بېگناه افغانان وژل حضرت... یې قوماندان و...»

دین د سیاسي وسیلي په توگه کارول.

ولس دا هرڅه واورېدل، چا ورته له سادهگي وژرل، لوستیو یوازي وخنډل، لکه یوه توکه یې چې اورېدلي وي. لوی اکثریت یې په وړاندې بېتفاوته پاتي شو.

ټول پوهیرو، چې دا ټول درواغ دي. مور ته پېرې - پېرې داسې دروغ ویل شوي، خو مور یې هیڅکله له ریښتیا سره د بېلولو او توپیرولو هڅه کړې نه ده.

مور له دې درواغو سره دوه ډوله چلند کړی، یا مو د داسې درواغو له کبله ټول دیني متون درواغ گڼلي، خو د تکفیر له وېرې مو ځان غلی کړی دی، چې دا هم زیانمن حالت دی، یا مو ټول درواغ ریښتیا گڼلي او بارو مو پرې کړی، ځکه د دین له منبره راته ویل شوي دي. دا افراط و تفریط دواړه یو د دین او بل د علم په زیان تمام شوی دی.

یا ځکه یې تفاوته پاتي یو، چې بدیل باور یا علمي بدیل مو رامنځته کړی نه دی.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

مور سلگونه کاله کيږي، چې له بېتفاوتۍ سره عادت شوي يو. رېره دا نه ده، چې دا خبرې وشوي، مور وژړل، يا وموخلل، يا بېتفاوته پاتې شو. ستونزه دا ده، چې همدغه تفکر واکمن دی. ولس د همداسې تفکر تر تور هیولا لاندې ځگړوی کوي. ملت د داسې باور یرغمل دی.

تر دې ټولو منبرونو لاندې سلگونه خلک ناست وو او دا هرڅه یې اورېدل. چوپ وو، او پر منبرونو ولاړو یا ناستو وینوالو باور درلود، چې د دوی خبرې منلې کيږي. د ناستو خلکو چوپتیا دوی ته جرئت، جسارت او سپین سترگي ورکوي، چې نور وړاندې ولاړ شي او داسې بنکروور درواغ ووايي، چې خره وځنډوي، خو لاندې ناست وگړي به لا هم چوپ ناست وي.

هغوی چې په دین یې زړه سيزي، ولې داسې معتبره دینپوهه مؤسسه نرامنځته کوي، چې د داسې درواغو مخه ونیسي او اجازه ورنه کړي، چې سیاسي چارچلند تر دې زیات د دین اصالت ته زیان ورسوي؟

زه چې وایم، د افغانستان ستونزه فرهنگي ده، یو دلیل یې دا دی، چې سیاسي چال و نیرنگ، خدعه و فریب په دین ورگډ شوي او څوک یې مخه نه نیسي.

خلک د دین تر پوښ لاندې درواغ، خرافات، خدعه او تېرایستني مني او دین ورو ورو تر دې درواغجنو سیاسي چلندونو لاندې خپل کيږي.

د دین په نامه زرگونه بنکروور درواغ د علم په وړاندې درول شوي دي، خلک د تکفیر له ویرې درواغ مني او علم تر پینو لاندې کوي، په داسې حال کې به ټولنه او ملت څنگه د ډوډۍ، کار، تولید، پرمختگ او هوساینې مخ وويني؟

وینتیا، روښانتیا او بدلون